

[Glønborg]

fordi jeg virkelig var enig i det, der stod der. Men sådan må det naturligvis også være. For indholdet af denne redegørelse stammer jo stort set fra det store arbejde, som under den fhv. miljøminister Chr. Christensens ledelse blev udført i firkløverregeringens dage.

Der har været tid til at lave en sprogligt smukkere servering af sagen denne gang, og det skal den nuværende miljøminister naturligvis ikke have utak for.

Jeg kan udtrykke min tilfredshed med, at man trods disse barske sparetider har holdt den økonomiske ramme, der blev stukket af tidligere.

Nu føler jeg ikke, at det på dette fremskredne tidspunkt skal være min opgave at gennemgå denne redegørelse og kommentere de enkelte dele af den. Der har som bekendt været 7 ordførere før mig plus en lang række korte bemærkninger, så man må sige, at sagen efterhånden er ganske godt belyst, og jeg vil derfor nøjes med at trække nogle enkelte punkter frem set i lyset af Kristeligt Folkepartis helt principielle miljøpolitiske holdning, som bygger på det ansvarlige menneske.

Det enkelte menneskes optræden i miljøsagen er af stor betydning, og derfor må jeg nok sige, at jeg er lidt ked af, at af de 1 1/2 mia. kr., der oprindeligt var afsat til affaldsproblemet, udsættes de 0,9 mia. kr. Jeg synes, det tyder på, at der bliver gjort for lidt ud af genanvendelses-spørgsmålet, og jeg vil være meget ked af, hvis hele den side af sagen bliver nedprioriteret, ikke mindst fordi der her er en glimrende anledning for hver eneste dansker til at vise, at man tager hele dette spørgsmål alvorligt.

Det har været så nemt at finde syndebugge i miljødebatten, det har været så nemt at finde nogle bestemte grupper: Folk fra forskellige erhverv, folk med ansvar for det ene eller det andet, politikere og erhvervsledere; jeg ved ikke, hvem der ikke har fået et ordentligt skud hagl en gang imellem fra dem, der var dygtige til at lade bøsserne. Derfor synes jeg, det ville være godt, om vi gik i gang med en meget grundig oplysningskampagne.

Jeg vil ikke stå og holde nogen moralprædiken, selv om man nok kunne have lyst til det. Og selv om der kunne være brug for at svinge pisken en gang imellem, tror jeg alligevel, vi når det bedste resultat ved som det første at give en grundig oplysning om, hvad man kan. Så sy-

nes jeg også, at det gode princip, som vi vel efterhånden er enige om hele raden rundt, at forurenere skal betale, det kunne man godt føre videre med modsat fortegn og sige, at den renlige jo så skal belønnes.

Jeg tror, at lige netop med hensyn til håndtering af affald og medhjælp til genbrug var der virkelig noget at hente hos hvert eneste menneske i dette land, og derfor vil jeg da stærkt opfordre miljøministeren til at holde fast i den side af sagen, så man virkelig gør sig klar til at kunne bruge hver eneste borgers indsats for at formindske mængden af affald og at få så god og grundig en behandling af det, der nu skal kaldes affald, at mest muligt af det kan bruges igen.

Nu optræder vi mennesker jo ikke alene som enkeltpersoner, men også i grupper, og derfor kommer vi naturligvis også til at tage fat på, hvad vi vil forlange af de enkelte erhverv, og hvad vi vil forlange af det offentlige.

Vi må gøre os helt klart, at vi altid står i et dilemma, når vi snakker miljøproblemerne igennem, fordi vi skal have en produktion, vi skal udføre en vis service for hinanden, og vi skal have trafikken til at fungere, og til alt det skal vi bruge både materielle og levende ressourcer. Det er også helt i orden, at vi bruger ressourcerne, men det må ikke føre til misbrug; derfor er vi nødt til at sætte nogle regler op, og det gør vi.

Men når vi ser på, hvad vi forlanger af industrien, synes jeg ikke, vi skal være spor betænkelige ved at forlange noget og vælte omkostningerne over på varerne. Vi kan på den måde finde ud af, hvilke varer vi absolut har brug for, og så må vi gøre dem, vi kan undvære, lidt dyrere, sådan at vi ikke skal bruge en masse ressourcer på at lave noget, som vi kunne undvære. Derfor må jeg sige, at med hensyn til sådan noget som emballageafgifter synes jeg, det er helt i orden, at vi virkelig prøver at presse på for ikke at få et fuldstændigt unødvendigt ressourcebrug.

Derimod vil jeg godt lægge et ord ind for, at vi freder landmændene lidt. Heri ligger ikke, at vi ikke skal sætte regler op for landbruget, for det er klart, at det skal vi gøre. Landbruget er et erhverv, som så tæt rører ved det allervigtigste, vi har, nemlig vores levende jordoverflade, at vi er nødt til at forlange, at landbrug skal drives på en ansvarsbevidst måde. Men selv om vi vil